2010. évi L. törvény

a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról

[1]

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A választójog

1. § (1) A választópolgár a választójogát szabad elhatározása alapján gyakorolja.
(2) A választópolgár lakóhelyén vagy – ha lakóhelye mellett legkésőbb a választás kitűzését megelőző 30. napig tartózkodási helyet is létesített – bejelentett tartózkodási helyén választhat.
(3) A választópolgár bármely választókerületben választható.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E törvény alkalmazásában lakosságszám: azon személyek száma, akiknek a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartásban szereplő lakóhelye, lakóhely hiányában tartózkodási helye az adott település (fővárosi kerület), a főváros, a megye közigazgatási területén található, vagy akiknek a lakóhelye csak az adott település (fővárosi kerület) megnevezését tartalmazza.

II. FEJEZET

VÁLASZTÓKERÜLETEK, SZAVAZÓKÖRÖK

3. § A települési önkormányzat képviselő-testülete, a fővárosi és a megyei közgyűlés tagjainak számát a választás évének január 1-jei lakosságszáma alapján kell meghatározni, mely adatot a lakosságszám-adatot nyilvántartó központi szerv küldi meg minden év január 15-ig a helyi és a területi választási iroda vezetője számára.
4. § A 10 000 vagy ennél kevesebb lakosú település – egyéni listás választási rendszerben – egy választókerületet alkot, amelyben a képviselők száma:
a) 100 lakosig 2 fő,
b) 1000 lakosig 4 fő,
c) 5000 lakosig 6 fő,
d) 10 000 lakosig 8 fő.
5. § (1) A 10 000-nél több lakosú településen és a fővárosi kerületben a képviselők vegyes választási rendszerben – egyéni választókerületben és kompenzációs listán – jutnak mandátumhoz.
(2) Az egyéni választókerületek és a kompenzációs listás mandátumok száma:
a) 25 000 lakosig 8 egyéni választókerületi és 3 kompenzációs listás mandátum,
b) 50 000 lakosig 10 egyéni választókerületi és 4 kompenzációs listás mandátum,
c) 75 000 lakosig 12 egyéni választókerületi és 5 kompenzációs listás mandátum,

1 A törvényt az Országgyűlés a 2010. június 8-i ülésnapján fogadta el.

d) 100 000 lakosig 14 egyéni választókerületi és 6 kompenzációs listás mandátum.

(3) Minden további 10 000 lakos után eggyel nő az egyéni választókerületben, és minden további 25 000 lakos után eggyel nő a kompenzációs listán választott képviselők száma.

6. § (1) A választópolgárok Budapest főváros közgyűlésének tagjait fővárosi listán választják meg. Ez esetben Budapest főváros egy választókerületet alkot.

(2) A fővárosi közgyűlés tagjainak számát a főváros lakosságszáma alapján kell meghatározni oly módon, hogy minden 50 000 lakos után egy képviselő választható.

7. § (1) A megyei önkormányzati képviselőket a választópolgárok megyei listán választják. A választás tekintetében minden megye egy választókerületet alkot, melynek nem része a megyei jogú város, valamint a főváros.

(2) A megyei közgyűlés tagjainak számát a megye lakosságszáma alapján kell meghatározni úgy, hogy

a) 400 000 lakosig minden 20 000 lakos után 1 képviselő, de legkevesebb 15 képviselő,

b) 700 000 lakosig 20 képviselő, és a 400 000-t meghaladó minden további 30 000 lakos után 1 képviselő,

c) 700 000 lakos fölött 30 képviselő, és a 700 000-t meghaladó minden további 40 000 lakos után 1 képviselő

választható.

III. FEJEZET

AZ AJÁNLÁS

8. § (1) A választópolgár jelölési fajtánként csak egy jelöltet vagy egy listát ajánlhat és csak egy településen, fővárosi kerületben, megyében fogadhat el jelölést.

(2) Az egyéni listás választási rendszerben a választópolgár egyidejűleg legfeljebb egy polgármesteri, egy egyéni listás és egy megyei listás jelöltséget fogadhat el.

(3) A vegyes választási rendszerben a választópolgár egyidejűleg:

a) a fővároson kívül legfeljebb egy egyéni választókerületi, egy kompenzációs és egy megyei listás jelöltséget,

b) a fővárosban egy egyéni választókerületi, egy kompenzációs listás és egy fővárosi listás jelöltséget fogadhat el,

c) ha Budapesten a jelölt fővárosi kerületi kompezációs listáról és fővárosi területi listáról egyaránt mandátumot szerez, úgy 30 napon belül nyilatkoznia kell, hogy melyiket fogadja el. Amelyik listáról nem fogadta el a mandátumot, arról a listáról törölni kell.

(4) A vegyes választási rendszerben a polgármesterjelölt egyidejűleg:

a) a fővároson kívül egy egyéni választókerületi, egy kompenzációs és egy megyei listás jelöltséget,

b) a fővárosban egy egyéni választókerületi, egy kompenzációs listás és egy fővárosi listás jelöltséget

fogadhat el.

(5) A főpolgármester jelölt csak fővárosi listás jelöltséget fogadhat el.

(6) A választópolgár fővárosi és megyei listán egyidejűleg nem lehet jelölt. A választópolgár megyei listán és megyei jogú városban egyidejűleg nem lehet jelölt. A választópolgár egyidejűleg nem lehet megyei listán jelölt és megyei jogú városban polgármesterjelölt.

(7) Egy jelölő szervezet egy egyéni választókerületben csak egy jelöltet állíthat.

9. § (1) Egyéni listás, illetve egyéni választókerületi képviselőjelölt az, akit az adott választókerület választópolgárainak legalább 1%-a jelöltnek ajánlott.

(2) A megyei választókerületben listát állíthat az a jelölő szervezet, amely a választókerület választópolgárai 1%-ának ajánlását összegyűjtötte.

(3) Polgármesterjelölt az, akit

a) a 10 000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak legalább 3%-a,
b) a 10 000 lakost meghaladó, de 100 000 vagy annál kevesebb lakosú település választópolgárainak 2%-a, de legalább 300 választópolgár,
c) a 100 000-nél több lakosú település esetén a választópolgárok 1%-a, de legalább 2000 választópolgár
jelöltnek ajánlott.

(4) Főpolgármester jelölt az, akit a főváros választópolgárainak 2%-a ajánlott.

10. § (1) A 10 000-nél több lakosú településen kompenzációs listát az a jelölő szervezet állíthat, amely a település egyéni választókerületeinek több mint felében jelöltet állított.

(2) A fővárosi közgyűlés tagjainak megválasztásánál Budapesten fővárosi listát az a jelölő szervezet állíthat, amely a fővárosi kerületek több mint felében kompenzációs listát állított.

(3) A listaindítás jogát nem érinti, ha a nyilvántartásba vett egyéni választókerületi jelölt visszalépett vagy kiesett.

11. § (1) Azok a jelölő szervezetek, amelyek az egyéni választókerületek több mint felében közös egyéni jelöltet állítottak, közös kompenzációs listát állíthatnak.

(2) Azok a jelölő szervezetek, amelyek a fővárosi kerületek több mint felében közös kompenzációs listát állítottak, közös fővárosi listát állíthatnak.

(3) Azok a jelölő szervezetek, amelyek a megyei választókerületben lévő települések választópolgárai 1%-ának, de legalább 2000 választópolgár közös ajánlását összegyűjtötték, közös megyei listát állíthatnak.

IV. FEJEZET

A VÁLASZTÁS RENDSZERE ÉS AZ EREDMÉNY MEGÁLLAPÍTÁSA

1. A polgármesterek választása

12. § (1) A polgármestert és a főpolgármestert a települések választópolgárai közvetlenül választják.

(2) Polgármester, főpolgármester az a jelölt lesz, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.

2. Egyéni listás választási rendszer

13. § (1) Az egyéni listán képviselők azok a jelöltek lesznek, akik a megválasztható képviselők száma szerint a legtöbb érvényes szavazatot kapták. Szavazategyenlőség esetén sorsolással kell megállapítani, hogy az egyenlő számú szavazatot elért jelöltek közül melyik szerez mandátumot.

(2) Az egyéni listás szavazólapon a választópolgár legfeljebb annyi jelöltre szavazhat, ahány egyéni listás mandátum kiosztható.

(3) Ha az egyéni lista jelöltjét polgármesternek megválasztották, az egyéni listáról törölni kell, és helyébe a következő legtöbb szavazatot elért jelölt lép.

3. A vegyes választási rendszer

14. § Az egyéni választókerületben az a jelölt lesz képviselő, aki a legtöbb érvényes szavazatot kapta.

15. § (1) A kompenzációs lista a választókerületben összesített töredékszavazatok arányában kap mandátumot.

(2) Töredékszavazatnak minősül az egyéni választókerületekben a jelölő szervezet jelöltjére leadott minden olyan szavazat, amellyel nem szereztek mandátumot.

(3) A közös jelöltekre leadott töredékszavazatnak minősülő szavazatok a közös jelöltet állító jelölő szervezetek közös kompenzációs listájára kerülnek.

(4) A kompenzációs mandátum számítás módja:

a) Össze kell állítani egy táblázatot, amelyben minden lista neve alatt képezni kell egy számoszlopot. A számoszlop első száma az adott lista szavazatainak száma. A számoszlop következő számai az adott lista szavazatainak száma elosztva hárommal, öttel, héttel, rendre az új osztó az előző osztó kettővel megnövelt értéke.

b) Meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot, és amelyik lista számoszlopában találjuk meg azt, az a lista kap egy mandátumot. Ezt követően meg kell keresni a következő legnagyobb számot. Amelyik lista oszlopában találjuk, az a lista kap egy mandátumot. Ezt az eljárást kell folytatni mindaddig, míg kiosztásra kerül az összes mandátum.

c) Ha a táblázatban előforduló legnagyobb szám keresésekor egyenlő legnagyobb számok vannak, akkor az a lista kap mandátumot, amelyik addig még nem szerzett mandátumot, vagy amelyik kevesebb mandátumot kapott, végezetül, amelyik a listasorsolásnál kisebb sorszámot kapott.

(5) Ha egy kompenzációs lista több mandátumot kap, mint a listán szereplő személyek száma, a mandátum betöltetlen marad.

16. § (1) A kompenzációs listáról a jelöltek a bejelentés sorrendjében kapnak mandátumot. A kieső jelölt helyébe a sorrendben utána következő jelölt lép.

(2) Ha a kompenzációs lista jelöltjét polgármesternek, vagy az egyéni választókerületben képviselőnek választották, a kompenzációs listáról törölni kell, és helyébe a listán következő jelölt lép.

(3) Nem kap mandátumot

a) a jelölő szervezet kompenzációs listája, ha az azt állító jelölő szervezet jelöltjei a települési szinten összesített kompenzációs szavazatok öt százalékát nem érték el, vagy

b) a közös kompenzációs lista, ha a közös listát állító jelölő szervezetek közös jelöltjei a települési szinten összesített kompenzációs szavazatok tíz százalékát, kettőnél több jelölő szervezet által állított közös kompenzációs lista esetében tizenöt százalékát nem érték el.

4. A fővárosi közgyűlés tagjainak választása

17. § (1) A fővárosi listák a listákra leadott szavazatok arányában kapnak mandátumot.

(2) A mandátum számítás módja:

a) Össze kell állítani egy táblázatot, amelyben minden lista neve alatt képezni kell egy számoszlopot. A számoszlop első száma az adott lista szavazatainak száma, a számoszlop következő számai az adott lista szavazatainak száma elosztva kettővel, hárommal, néggyel, öttel, rendre az egymást követő egész számokkal.

b) A táblázat segítségével lehet kiosztani a mandátumokat. Meg kell keresni a táblázatban előforduló legnagyobb számot, és amelyik lista számoszlopában találjuk meg azt, az a lista kap egy mandátumot. Ezt követően meg kell keresni a következő legnagyobb számot. Amelyik lista oszlopában találjuk, az a lista kap egy mandátumot. Ezt az eljárást kell folytatni mindaddig, míg kiosztásra kerül az összes mandátum.

c) Ha a táblázatban előforduló legnagyobb szám keresésekor egyenlő legnagyobb számok vannak, akkor az a lista kap mandátumot, amelyik még addig nem szerzett mandátumot, vagy amelyik kevesebb mandátumot kapott, végezetül, amelyik a listasorsolásnál kisebb sorszámot kapott.

(3) Ha egy fővárosi lista több mandátumot kap, mint a listán szereplő személyek száma, a mandátum betöltetlen marad.

18. § (1) A fővárosi listáról a jelöltek a bejelentés sorrendjében kapnak mandátumot. Ha a fővárosi lista jelöltjét főpolgármesternek választották, a fővárosi listáról törölni kell, helyébe a sorrendben utána következő jelölt lép.

(2) Nem kap mandátumot

a) a jelölő szervezet fővárosi listája, ha a fővárosi listákra leadott érvényes szavazatok öt százalékát nem érte el, vagy

b) a közös fővárosi lista, ha a fővárosi listákra leadott érvényes szavazatok tíz százalékát, kettőnél több jelölő szervezet által állított közös fővárosi lista esetében tizenöt százalékát nem érte el. E vonatkozásban összesíteni csak az ugyanazon jelölő szervezetek által összeállított közös fővárosi listákra leadott érvényes szavazatokat lehet.

5. A megyei közgyűlés tagjainak választása

19. § (1) A megyei listák a leadott szavazatok arányában, a 17. § (2) bekezdésében meghatározott számítási mód alapján jutnak mandátumhoz.

(2) Nem kap mandátumot

a) a jelölő szervezet megyei listája, ha a megyei listákra leadott érvényes szavazatok öt százalékát nem érte el, vagy

b) a közös megyei lista, ha a megyei listákra leadott érvényes szavazatok tíz százalékát, kettőnél több jelölő szervezet által állított közös megyei lista esetében tizenöt százalékát nem érte el. E vonatkozásban összesíteni csak az ugyanazon jelölő szervezetek által összeállított közös megyei listákra leadott érvényes szavazatokat lehet.

(3) Ha a lista több mandátumot kap, mint a listán szereplő személyek száma, a mandátum betöltetlen marad.

V. FEJEZET

KÉPVISELŐ, POLGÁRMESTER, FŐPOLGÁRMESTER MEGBÍZATÁSÁNAK MEGSZŰNÉSE ESETÉN ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOK

1. Időközi választás

20. § (1) Ha az egyéni listán kevesebb jelölt indul, mint a megválasztható képviselők száma, vagy az egyéni választókerületben nem volt jelölt, vagy nem volt polgármester- vagy főpolgármester jelölt, a választást nem lehet megtartani, és időközi választást kell kitűzni.

(2) Ha az egyéni választókerületben a legtöbb szavazatot két vagy több jelölt egyenlő számú szavazattal érte el, időközi választást kell kitűzni.

(3) Ha két vagy több polgármesterjelölt vagy főpolgármester jelölt egyenlő számú legtöbb szavazatot kapott, időközi választást kell kitűzni.

(4) Ha az egyéni listás választáson az e törvényben meghatározottnál kevesebb képviselőt választanak meg, a be nem töltött képviselői helyekre időközi választást kell kitűzni.

(5) Ha az egyéni választókerületi képviselő vagy a polgármester, főpolgármester megbízatása megszűnik, időközi választást kell kitűzni.

(6) Ha az önkormányzati képviselő-testületet feloszlatták vagy feloszlott, időközi választást kell tartani.

2. A kiesett képviselő mandátumának betöltése

21. § (1) Ha az egyéni listáról megválasztott képviselő helye üresedik meg, helyére a következő legtöbb szavazatot elért jelölt lép.

(2) Ha a megyei, a kompenzációs vagy a fővárosi listáról megválasztott képviselő kiesik, helyére az eredetileg bejelentett listáról a jelölő szervezet által bejelentett jelölt lép. Ha a jelölő szervezet a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 115. § (2) bekezdésében meghatározott határidőig nem jelenti be a jelöltet, a megüresedett helyre a listán soron következő jelölt lép.

(3) Ha az egyéni listán, a kompenzációs listán, a megyei listán, vagy a fővárosi listán nincs több jelölt, akkor időközi választást nem kell kiírni, a mandátum a következő általános választásig betöltetlen marad.

(4) Ha az egyéni listán, a megyei listán vagy a fővárosi listán megválasztott képviselők száma a képviselő-testület vagy a közgyűlés működéséhez szükséges létszám alá csökken, akkor az üres helyekre időközi választást kell kitűzni.

VI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

22. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki a lakosságszám-adatot nyilvántartó központi szervet.

23. § E törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek 2010. évi általános választása során kell először alkalmazni.

24. § (1) E törvény hatálybalépését követő 15 napon belül a lakosságszám-adatot nyilvántartó központi szerv közli a választási irodák vezetőivel a település, a fővárosi kerület, a főváros és a megye lakosságszámát.

(2) A választási iroda vezetője e törvény hatálybalépését követő 30 napon belül megállapítja és közzéteszi a megszerezhető mandátumok számát.

(3) A 10 000-nél több lakosú település és a fővárosi kerület választási iroda vezetője e törvény hatálybalépését követő 30 napon belül megállapítja az egyéni választókerületek sorszámát és területét.

25. § Ez a törvény a Tanács 1994. december 19-i 94/80/EK az állampolgárságuktól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló irányelvének való megfelelést szolgálja.

26. § (1) Hatályát veszti a 24. § a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2010. évi választásának napján.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény.

TARTALOMJEGYZÉK

2010. évi L. törvény ---- 1
a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról ---- 1
I. FEJEZET ---- 1
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ---- 1
1. A választójog ---- 1
2. Értelmező rendelkezések ---- 1
II. FEJEZET ---- 1
VÁLASZTÓKERÜLETEK, SZAVAZÓKÖRÖK ---- 1
III. FEJEZET ---- 2
AZ AJÁNLÁS ---- 2
IV. FEJEZET ---- 3
A VÁLASZTÁS RENDSZERE ÉS AZ EREDMÉNY MEGÁLLAPÍTÁSA ---- 3
1. A polgármesterek választása ---- 3
2. Egyéni listás választási rendszer ---- 3
3. A vegyes választási rendszer ---- 3
4. A fővárosi közgyűlés tagjainak választása ---- 4
5. A megyei közgyűlés tagjainak választása ---- 5
V. FEJEZET ---- 5
KÉPVISELŐ, POLGÁRMESTER, FŐPOLGÁRMESTER MEGBÍZATÁSÁNAK MEGSZŰNÉSE ESETÉN ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOK ---- 5
1. Időközi választás ---- 5
2. A kiesett képviselő mandátumának betöltése ---- 5
VI. FEJEZET ---- 6
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK ---- 6